

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

І. Ф. Лорві, к.е.н.
Луцький національний технічний університет

Функціонування підприємств у ринковій економіці відбувається в умовах високого рівня конкуренції і необхідності дотримання певного рівня конкурентоздатності. Формування високої концентрації виробників як національного, так і іноземного походження призвело до формування такого конкурентного середовища, в якому ефективна діяльність підприємств залежить від їх фінансового стану, а саме здатності залишатись платоспроможним, при цьому підвищуючи рівень рентабельності та ліквідності.

Система управління конкурентоспроможністю підприємства являє собою специфічну багатофункціональну та багатокomпонентну систему, що складається з комплексу взаємопов'язаних блоків, що відчують на собі вплив зовнішніх та внутрішніх чинників і створюють певну цілісність.

Варто відмітити, що структуру системи управління конкурентоспроможністю формують вісім програмно-цільових комплексних блоків, які відображують необхідні дії, конкретні організаційні, економічні, техніко-технологічні заходи у їх взаємозв'язку та взаємозалежності, реалізація котрих буде сприяти результативному здійсненню управлінських рішень у певній сфері діяльності:

Блок 1. Вибір конкурентної стратегії підприємства, в межах якого здійснюється вибір стратегії надбання підприємством конкурентних переваг (контроль за витратами, диференціація, фокусування); стратегії забезпечення конкурентоспроможності підприємства (передбачає формування товарно-ринкової, ресурсно-ринкової, технологічної, соціальної, фінансово-інвестиційної, інтеграційної, управлінської стратегій); стратегії конкурентної поведінки підприємства (наступальна, оборонна, коопераційна).

Блок 2. Досягнення синергетичного ефекту в системі управління конкурентоспроможністю, який виникає в результаті: кардинальної перебудови організаційно-господарської структури управління; створення продуктивних центрів прибутку; упровадження підприємницького типу внутрішньо-підприємницького менеджменту; забезпечення комплексного підходу до реорганізації системи і структури внутрішньо-підприємницького управління; удосконалення організаційних форм і методів маркетингових досліджень; оптимального вирішення завдань реформування відносин власності.

Блок 3. Реформування системи управління персоналом і трудовою мотивацією на основі: підвищення об'єктивності оцінки результатів праці; створення умов для творчої праці, розробки ефективної системи визнання трудових заслуг, упровадження нетрадиційних методів стимулювання і оплати праці; удосконалення механізму мотивації і відповідальності за забезпечення конкурентоспроможності підприємства; забезпечення участі працівників у прийнятті управлінських рішень.

Блок 4. Комплексний підхід до підвищення якості і конкурентоспроможності продукції, який передбачає: технічне переозброєння і модернізацію виробництва, впровадження прогресивних технологічних процесів; розробку ефективної стратегії зовнішньоекономічної діяльності, експортну орієнтацію товарної політики; створення й освоєння принципово нової наукомісткої конкурентоспроможної техніки й устаткування.

Блок 5. Системний підхід до диверсифікації та планування виробництва, який передбачає: проведення політики диверсифікації виробництва з урахуванням динаміки змін кон'юнктури ринку; розробку і забезпечення взаємозв'язку перспективних, річних і оперативних планів виробництва, продажу і прибутку; використання перспективного бізнес-планування як інструменту формування довгострокових конкурентних переваг; розробку і впровадження фінансових показників в систему управління витратами на стадії планування і контролю діяльності.

Блок 6. Реорганізація системи внутрішнього обліку й аналізу на основі адаптації прогресивних методологічних принципів і методичних положень зарубіжної системи обліку до вітчизняної практики управління виробничими витратами.

Блок 7. Удосконалення внутрішньо-підприємницького фінансового менеджменту на основі системи управління оборотними (поточними) активами підприємства та системи фінансового планування і контролю руху коштів, управління потоком фінансових ресурсів.

Блок 8. Інформаційне забезпечення системи внутрішньо-підприємницького управління.

Отже, система управління конкурентоспроможністю підприємства являє собою сукупність підсистем, що відображують агреговані комплекси дій по підвищенню конкурентних можливостей підприємства. Через складність та багатоаспектність проблеми конкурентоспроможності загальна блок-схема не відображує з високим ступенем деталізації всієї гами організаційно-економічних та технічних методів, способів, прийомів розв'язку задачі підвищення конкурентоспроможності підприємства. Але така структуризація дає змогу здійснювати системний та цілеспрямований пошук шляхів спряження всіх основних компонентів організаційно-економічного забезпечення внутрішньо-підприємницького управління з метою концентрації зусиль і управлінських впливів на чинники, що визначають внутрішній потенціал підприємства, який дає змогу забезпечити підвищення його конкурентних можливостей.